

חנות זו אינה ייחידה בשבוע, שורה של חנויות עומדות בשוק סמכות זו לזו ונושכות זו בזו, חוץ מן החנויות שבשוק הקטן ושבشار כל הרחובות, עתים הן מלאות, עתים הן ריקות, עתים עוסקים שם ועתים בטלים. אבל חנותו של הורביזן לעולם היא מלאה. אין אדם יודע מושם מה הוא נمشך לשם. אפילו מני מלח לרפואה שנמכרים בבית המركחת ונלקחים בפקודת הרופא קונים אצל צירל, שהסביר פנים של צירל היא חצי רפואה. וכשם שנוהגת בחיבתם עם כל אדם כך היא נהוגת עם בלומה. כל שראי לחמש בלומה משתמש בו וכל שאין ראוי לחשמש מבערת מן הבית. על כן זה צירל אומרת, מימי לא השליך דבר לחוץ, אבל בלומה שלנו אינה כן, מה שאין נאה לה היא זורקת. לכארה אין דברים אלו אלא דברי קינטור, אבל מי שמכיר את צירל יודע שאין כן, אלאadam שאומר לחבירו אני מתרעם עלייך, דעתך אני מגלה. כיווצה בה בעל הבית, על כל טרחה וטרחה שבЛОמה טרחת בשבילו הוא מודה לה מאוד מאד. וכשהוא יוציא לעיר אחרת וחוזר נותן לה שלום ביציאתו ובחזרתו ואיןו מsieich דעתו ממנה אפילו שלא בפניה. אתה מוצא כשחזר מקרלסברג¹⁵ הביא לה דרווין, כשם שהביא מתחנות לאשתו ולבנו כך הביא מתחנה לבלומה. הגברים הללו, אמרה צירל, דומה שאינם בקיאים בצרבי נשים, אבל ברוך מאיר של, אין כן, יודע הוא לכזין מה שבЛОמה צריכה הביא לה, או אפשר דמו מלמן, הרי קרובתנו היא.

אף הירושל נוהג עמה בעין יפה ואין שוכח שמחומר אחד נקרזו. נקמת צוaron כתנתו בשעת הגיהוץ אינו בא עמה בטרוניא, ואין צורך לומר שאיש זורק לה מנעליו שתצחצחים. הוא אינו יודע להמתיק תוכחתו כאמו ואיש קורץ עיניים בחיבת אביו. עיר הוא הירושל וудין לא למד להוציא טומת הנאה על ידי קריית עין ופה רק. כמה שנותיו של הירושל, שש עשרה, ונכון הכיר שהעולם הזה לא כל מה שיש בו הוא טוב. יש אומרים שככל העונה משומש שהעולם חולק לעניים ולעשירים. אפשר שדבר זה צרה. מכל מטען לא עיקר הצרה. עיקר הצרה היא שהכל בא במכאוב.

מכאוב זה הירושל אינו יודע מהו. מיום שיצא הירושל לאoir העולם פועל מצויה ובגדו מוכן ובני אדם טובים מארים לו פנים ועושים רצונו מאהבב.

¹⁵. קראלסברג – עיר מרפא מפורסמת, יהודים אמידים נהגו לנוטע אליהם עלייה. בתחום הקיסרות האוסטרו-הונגרית. היום – בצעיה.

ספריהם ופורשים לדרך ארץ¹, פיקחים נכנסים לבתי הלימודיות ולומדים חכמה שטפרנשת את בעלייה, ובינוניים עוסקים במשא ומתן של מסחר. עוד כת אחת של בחורים הייתה שלא היו לא בתורה ולא בדרך ארץ, שטפרניטים משולחן אבותיהם ומבלים את ימיהם בדברים שאיןם מן היישוב, מהם בציונות מהם בסוציאליזם. אלו ואלו אינם חשובים בעיני הבריות, על הראשונים מגלגים ומין האחראונים מתיראים.

אמת שיש בני אדם מסוימים בשבוש שמראים חיבת ציונות ובאים לכל נשף, וכמטיף² בעיר עושים משתה לכבודו בקוהה ובעוגות ומחוזים עמו בעיר ומראים לו חמודותיה, כגון בית הכנסת הגדול שחמה ולבנה ויב' מזלות חוקרים על התקאה, ופנס הנחוצה שכרכת הלבנה³ כתובה על חולונתיו, ותנ"ך באOTTיות חלולות שבבית המדרש היישן שהוא מוקף הגהות בלשון רומי שכתבן השמן, וספר מלאכת מחשבת⁴ עם תМОנת המחבר בלבד ז肯 ושערו ארוך ומגיע עד ערפו. אף בשאר ימים יש מהם שבאים לבית החבורה, כגון לקרות בעthon, וכשהשעה צריכה לכך עומדים ודורשים בשבח הציונות, אלא שהללו אנשים שכבר תיקנו את מעשיהם ופrensתם מצויה ואין צריכים להתייגע אחר מזונותיהם.

יכול היה הירשל לפि טיבו לאחוז בדרך הפיקחים, ליכנס לגימנסיון ולאוניברסיטה ולייעשות דוקטור, אלא שנתיידראה אמו מן הלימודים ולא הניחתהו. אח היה לה לצירל שהיה יכול להיות כשר כל אדם ונשתחה. רמי גרים לו שישתחה, לימודים שעסוק בהם. כמה עשו אבותיו לשפות את דעתו⁵ ולא הרעילו. קראו את ספריו, מצא אחרים. הגליוחו מן הבית, יצא לעיר ונתרנס שם מגורגי שדה ועשבים כבהמה עד שנטרד ומתקשה.

וכשראתה צירל שנתקהתה הגمرا על בנה נזרזה והכנסתו לחנות עד שלא ימשך אחרי לימודים החיצוניים⁶. תחילת הכניסתו דרך עראי ואחר כך דרך קבע. אמרה צירל, גדול עסוק שמשר את בעליו ונוטן לו חיים

1. פורשים לדרך ארץ – פונים לעסוק במסחר ולחני המעשה.

2. מטיף – נואם. בשם זה נקראו אלה שסבבו בעיירות ישראל לעשות נפשות לרעון חיבת ציון, ואחריכן – לציונות המדינית.

3. ברכת הלבנה – ברכה מיוחדת שאומרים כל חודש בהתחדש הלבנה. הוואיל ואומרים אותה בחוץ, כתבו אותה על זוגיותו של פנס מואר, כדי שהכל יוכל לומר אותה.

4. "מלאכת מחשבת" – ספר דרישות וביאורים על התורה שחיבר ר' משה חפץ (נפטר

ימים הרבה ישבה בלומה עם קרוביה. צירל לא פינקתה ולא ציירתה. יודעת צירל להתנהג עם הבריות. חנותה חוננת דעת¹³, מלוקחותיה לוקחת לך, צירל אינה מזולצת בשום אדם, אפילו בעני הלוקח משהו. אומרת צירל היום הוא לוקח בפרוטה ומהר יכול לזכות בלוטריה¹⁴ ויקנה בדינר. אפילו תינוק הבא ליקח דבר מעט צירל מראה לו חיבתך, נוטלה בסנטרו ונוננת לו למעלה מן המדה. בקטנותו צרכיו מועטים לכשיגדל צרכיו מרובים, אם אני מסבירה לו פנים בקטנותו הרי הוא מרגיל רגליו להיות קונה עצמי בגודלותו. כמה גברים באו בקטנותם אצל אבא בחמשה עשר בשבט ליקח חרוכ והיום הם קונים שקדים וצמוקים כל יום.

10. נדוניא – מוחר, סכום כסף או רכוש שנוחנים ההורים לבתיהם כמתנה לנישואיה.

11. רבו – אדוניו.

12. על דורך אמר חז"ל (אבות ד טו): "אין בידינו לא משלוח הרשעים ואף לא מייסורי הצדיקים".

13. חנותה חוננת דעת – נוננת דעת, מחייבת. על דרכו הכתוב בתפילה: "אתה חונן לאדם דעת".

14. לוטריה – הגרלה. מעץ "מפעל הפיס".